

MASARYKOVA UNIVERZITA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA

1) Úvod do financí

2018

Peníze

- **Peníze** jsou jakékoli aktivum, které je všeobecně přijímáno při placení za zboží a služby nebo při úhradě dluhu.
- **Funkce peněz**
 - Prostředek směny
 - Zúčtovací jednotka
 - Uchovatel hodnoty
- **Formy peněz**
 - Hotovostní peníze (oběživo)
 - Bezhotovostní peníze (depozita)

Historie peněz

- Naturální směna (barterové obchody)
- Komoditní peníze - zlato, stříbro, ...
(plnohodnotné peníze)
- Mince
- Papírové peníze (neplnohodnotné peníze)
- Zlatý standard
 - Směnný kurz
 - Bretton Wood (1944) - pevné směnné kurzy

První platidla

- barter: náročný na čas a informace
- problém dvojí shody peněz
- přírodní platidla
- vzácné, trvanlivé a žádané předměty
- mušle, kousky plátna (české území 10. stol.), kožešiny, sůl, šperky, dobytek
- teritoriální specifika
- teritoriálně omezená platnost
- usnadňovalo směnu zboží a obchod

První mince

- drahé kovy postupně nahradily jiné předměty a platidla
- trvanlivé, odolné, snadno dělitelné, slévateľné
- ražené mince
- 7. stol. př. n. l.
- oblast dnešního Turecka, Řecka, Říma
- první mince často vznikají i jako váhová jednotka (libra)

Mince a kovové peníze

- mince se razily ve městech
- forma drahého kovu o dané hmotnosti
- roztržštěné a nestandardizované
- znehodnocování měny (obsah zlata/stříbra v minci byl postupně nahrazován jiným kovem)
- mince ztrácela na hodnotě = inflace
- snaha centralizovat ražbu mincí, zestátnit měnu
- jak moc záleží u měny na obsahu drahého kovu?

První bankovky

- fiat měna = bez obsahu kovu, založená na důvěře
- papírová směnka - neboli poukaz na určité množství zlata
- 17. století první bankovky vydávané bankami v Evropě
- Anglie - státní monopol, USA - lokální banky
- nekryté bankovky - ztráta důvěry - státní bankrot

Dnešní fiat měny

- postupné odhmotňování měny
- různé systémy: stříbrný/zlatý standard a jejich modifikace, bretton-wood
- ve 20. století se definitivně opustilo od krytí měny drahým kovem
- elektronické peníze
- za měnu ručí stát, ale ne zlatem
- hodnota měny je založená na důvěře
- bezhotovostní ekonomika

Historie peněz na českém území

- statér = zlaté a stříbrné keltské mince
- stříbrné denáry = římské mince, Přemyslovci, Slavníkovci
- pražský groš 1300, haléř jako dílčí jednotka
- uherský denár
- říšský zlatý
- české zlaté dukáty
- tolary
- grešle
- koruna a haléře 1892

Finance

- **Finance** jsou speciální částí ekonomie zabývající se chováním finančních trhů a oceňováním obchodovaných finančních nástrojů.
- Finance jsou kapitál v peněžní formě obstarávaný na finančním trhu.
- **Členění financí**
 - Podnikové finance
 - Osobní finance
 - Veřejné finance
 - Mezinárodní finance

Členění financí

- Podnikové finance
 - Snaha o maximalizaci tržní hodnoty podniku
- Osobní finance
 - Snaha o maximalizaci tržní hodnoty osobního majetku
- Veřejné finance
 - Je zabezpečení veřejných služeb a statků
- Mezinárodní finance
 - Vytvořit měnové, úvěrové, platební podmínky k rozvoji mezinárodní spolupráce

Podnikové finance

- finanční cíle podnikání
- maximalizace zisku, maximalizace hodnoty, dlouhodobá udržitelnost podnikání, maximalizace tržního podílu
- příjmy a výdaje, náklady a výnosy podniku
- cash flok
- finance spojené s výrobou zboží a poskytováním služeb

Osobní finance

- osobní cíle, spravování peněz pro dosažení těchto osobních cílů
- zajištění soběstačnosti, vlastní bydlení, zajištění ve stáří
- otázky osobního rozvoje, zaměstnání
- nejen výdajová, ale i příjmová strana

Veřejné finance

- zajištění veřejných statků (statek neubývá a není možné vyloučit nikoho ze spotřeby)
- správa veřejného majetku
- státní, municipality, státní instituce

Mezinárodní finance

- problémy směnitelnosti měn, měnových systémů
- zabezpečení mezinárodního obchodu zbožím i službami
- mezinárodní finanční instituce
- mezinárodní veřejné statky
- výrazný vliv globalizace

MASARYKOVA UNIVERZITA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA

2) Finanční trhy

2018

Finanční trh - definice

- soubor institucí a instrumentů zajišťujících pohyb kapitálu a peněz na základě poptávky a nabídky
- systém vztahů, nástrojů, subjektů a institucí, umožňujících shromažďování, soustředění, rozdělování a rozmístování dočasně volných finančních prostředků na základě nabídky a poptávky

Finanční trh definice

- trh na němž dochází k redistribuci volných peněžních zdrojů na smluvním principu, a to od nabízejících subjektů k poptávajícím subjektům
- finanční trhy umožňují umístit(nabídka) nebo získat volné finanční prostředky (poptávka)

Finanční trh

- **Finanční trh** je souhrn investičních instrumentů, institucí, postupů a vztahů, při nichž dochází k přelévání volných finančních zdrojů mezi přebytkovými a deficitními jednotkami na dobrovolném smluvním základě.
- **Účastníci finančního systému**
 - Deficitní subjekty
 - Přebytkové subjekty
 - Finanční zprostředkovatelé
 - Orgány ochrany a regulace finančního trhu

Finanční trhy - funkce

- soustředování = akumulace peněžních prostředků
- rozmístování = alokace, umístění těchto peněžních prostředků
- zapojování = mobilizace volných peněžních prostředků a jejich zapojení do ekonomického procesu

Funkce finančního trhu

- Shromažďovací
- Depozitní
- Alokační
- Likvidity
- Cenotvorná
- Uchovatele hodnoty
- Snížení rizika

Subjekty na finančním trhu

- deficitní subjekty
- přebytkové subjekty
- finanční zprostředkovatelé
- orgány ochrany a regulace

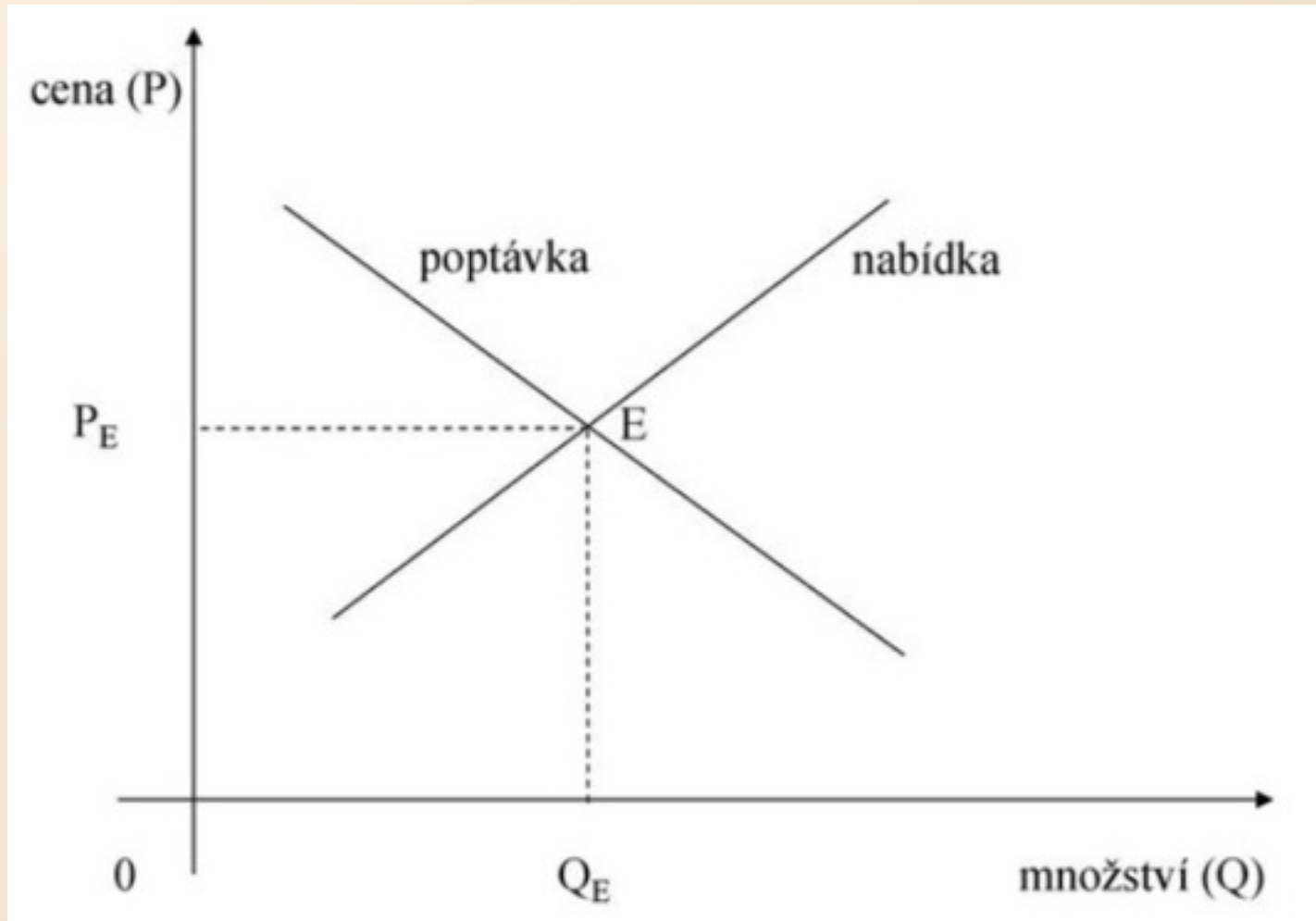
Motivace věřitele

- má přebytek peněžních prostředků a chce je poskytnout za výnos
- co nejvyšší výnosnost
- co nejvyšší likvidita
- co nejmenší riziko

Motivace dlužníka

- má nedostatek finančních prostředků, za jejich opatření je ochotný zaplatit
- co nejmenší náklady
- co nejdelší doba splatnosti

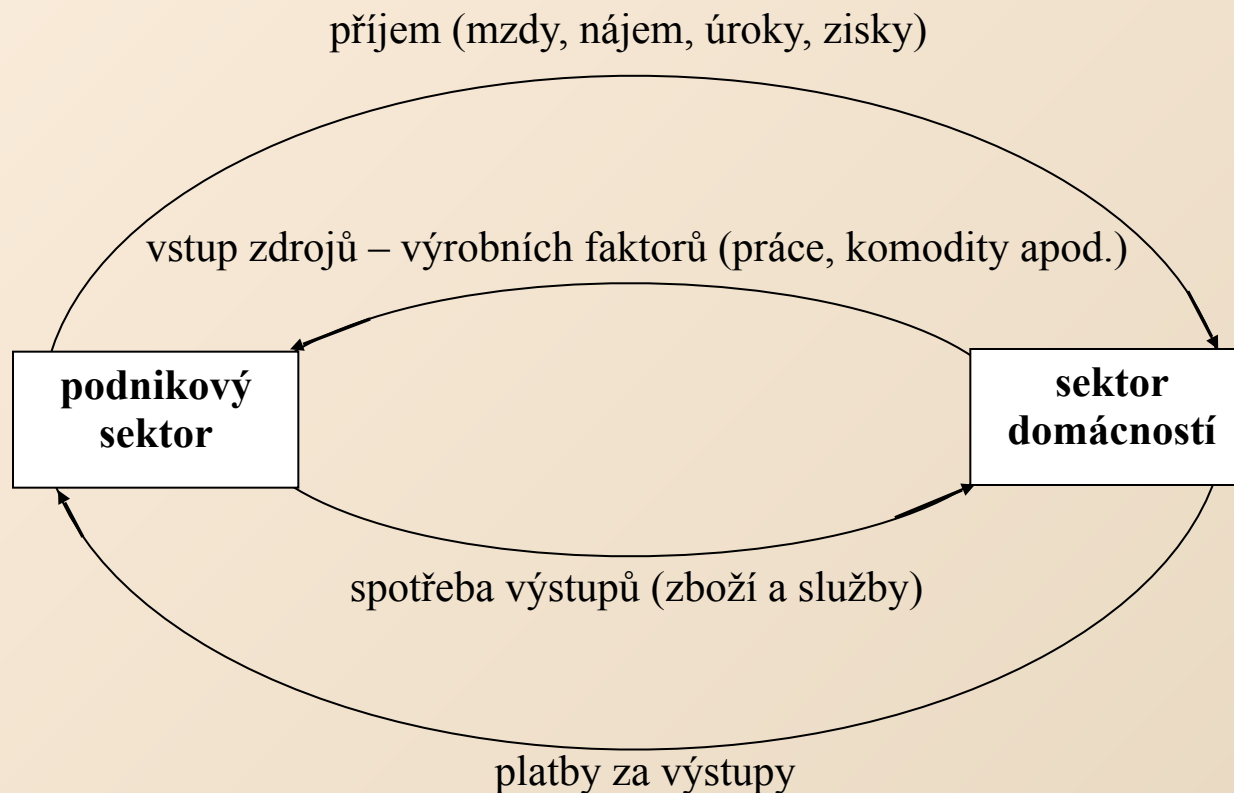
Nabídka a poptávka na finančním trhu

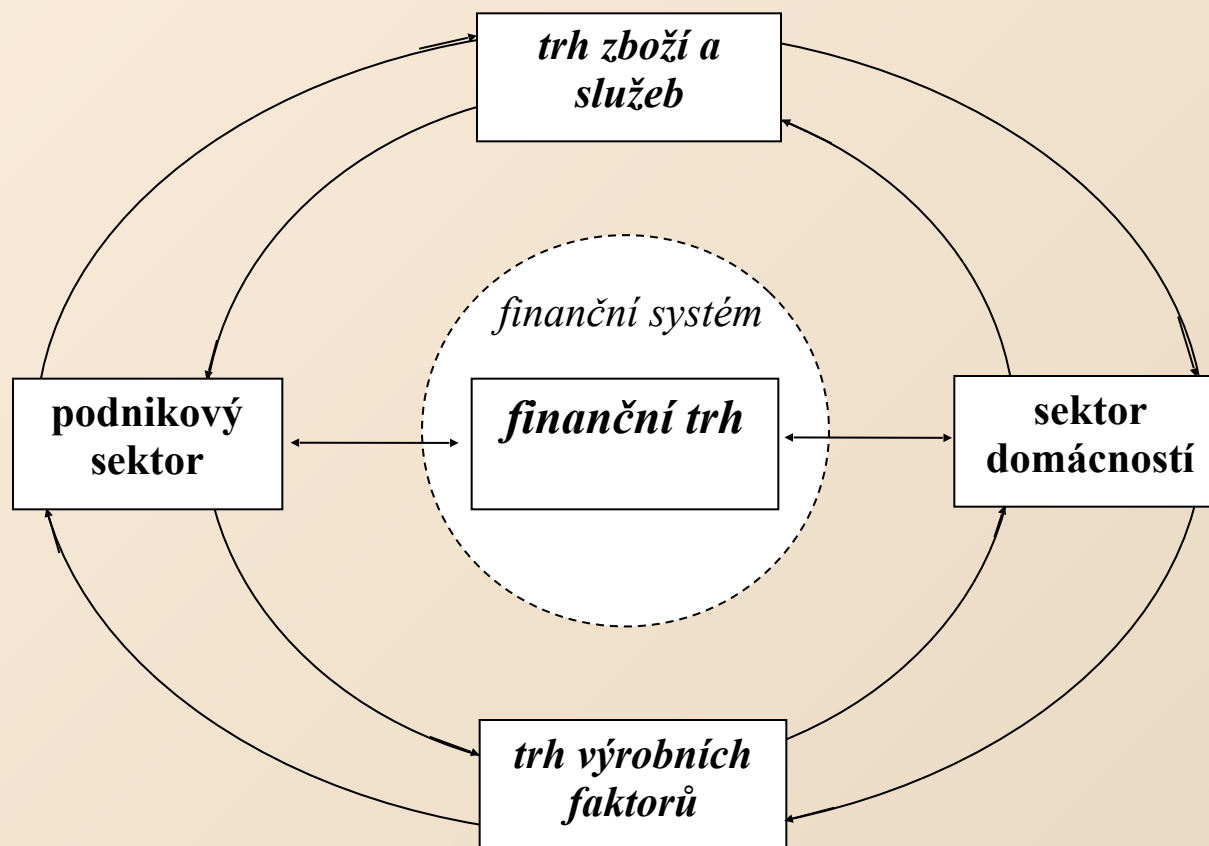
Model ekonomického systému

- v ekonomice existují pouze dva sektory, a to sektor domácností (households) a sektor podnikový (businesses),
- domácnosti jsou výhradními vlastníky všech výrobních faktorů (práce, půdy, kapitálu), které nabízejí podnikům,
- podniky pomocí výrobních faktorů domácností vyrábí zboží a služby, které nakupují a spotřebovávají domácnosti,
- ekonomika je ekonomikou uzavřenou (neexistuje propojení se zahraničím) a
- v ekonomice neexistuje vládní sektor (tzn. žádné vládní příjmy, žádné vládní výdaje, úvěry).

Ekonomický systém

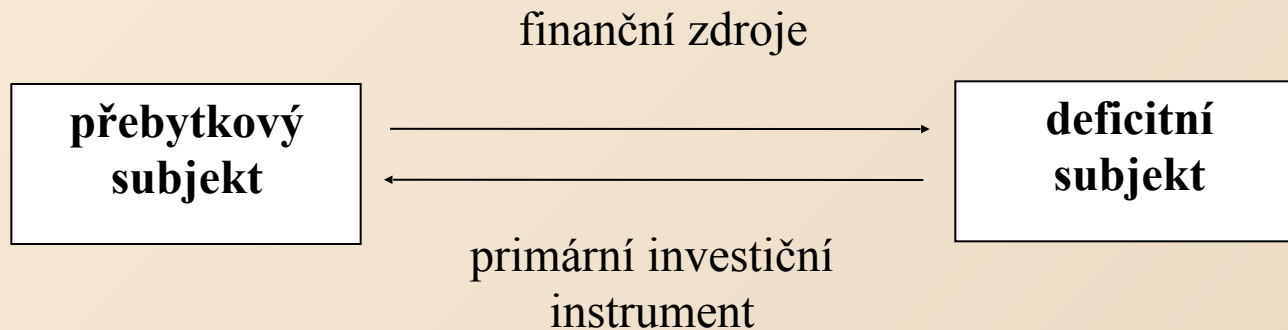

Ekonomický a finanční systém

Způsoby financování

- **Přímá alokace finančních zdrojů**
(bez účasti finančního zprostředkovatele)

Způsoby financování

- Polopřímá alokace finančních zdrojů
(za účasti finančního zprostředkovatele, který provádí transakce na účet klienta)

Způsoby financování

- Nepřímá alokace finančních zdrojů
(za účasti finančního zprostředkovatele, který provádí transakce na vlastní účet)

Výhody nepřímé alokace

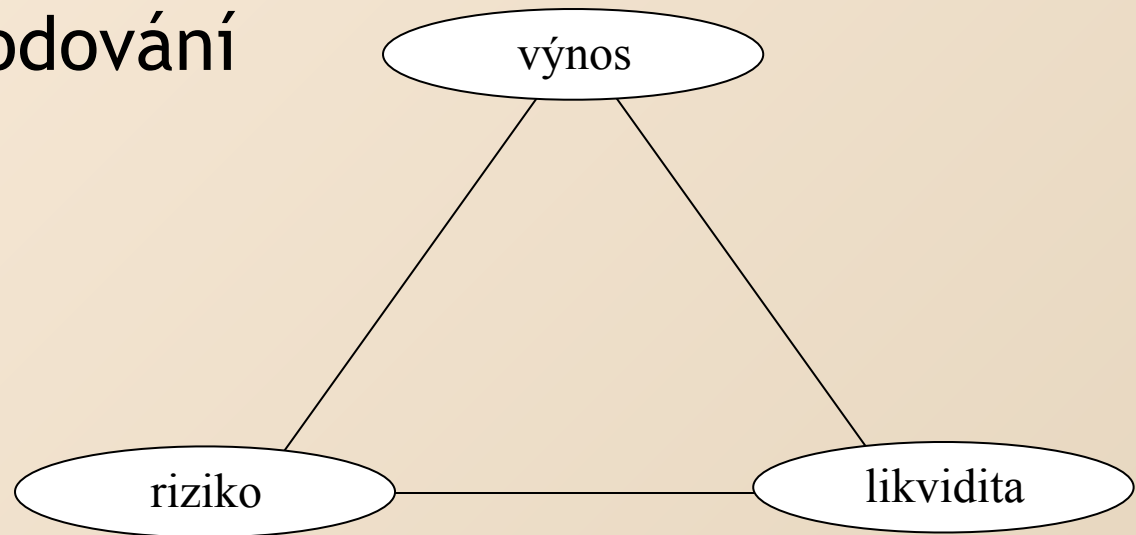
- rychlejší
- menší náklady na finanční transakce
- jednodušší
- snadnější financování
- i snadnější upotřebení volných prostředků
- snížení informačních nákladů

Členění finančních trhů

- Dle splatnosti produktů
 - Peněžní trhy
 - Kapitálové trhy
- Dle charakteru aktivace finančních prostředků
 - Primární trhy
 - Sekundární trhy
- Dle obsahu a charakteru finančních nástrojů
 - Dluhové trhy
 - Akciové trhy
 - Komoditní trhy
 - Devizové (měnové) trhy
- Dle dodání
 - Promptní trhy
 - Termínové trhy

Investiční nástroje / Magický trojúhelník investování

- Investiční nástroje - aktiva, která investorovi přináší nějaký nárok na budoucí příjem.
- Kritéria rozhodování
 - Výnos
 - Riziko
 - Likvidita

Cenné papíry

- Cenné papíry jsou zastupitelné a převoditelné finanční nástroje, které ztělesňují právní nárok svého majitele vůči subjektu, který je v něm zavázán.
 - Akcie
 - Zatímní listy
 - Poukázky na akcie
 - Podílové listy
 - Dluhopisy
 - Investiční kupóny
 - Kupóny
 - Opční listy (warranty)
 - Směnky
 - Šeky
 - Náložné listy
 - Skladištní listy
 - Zemědělské skladní listy

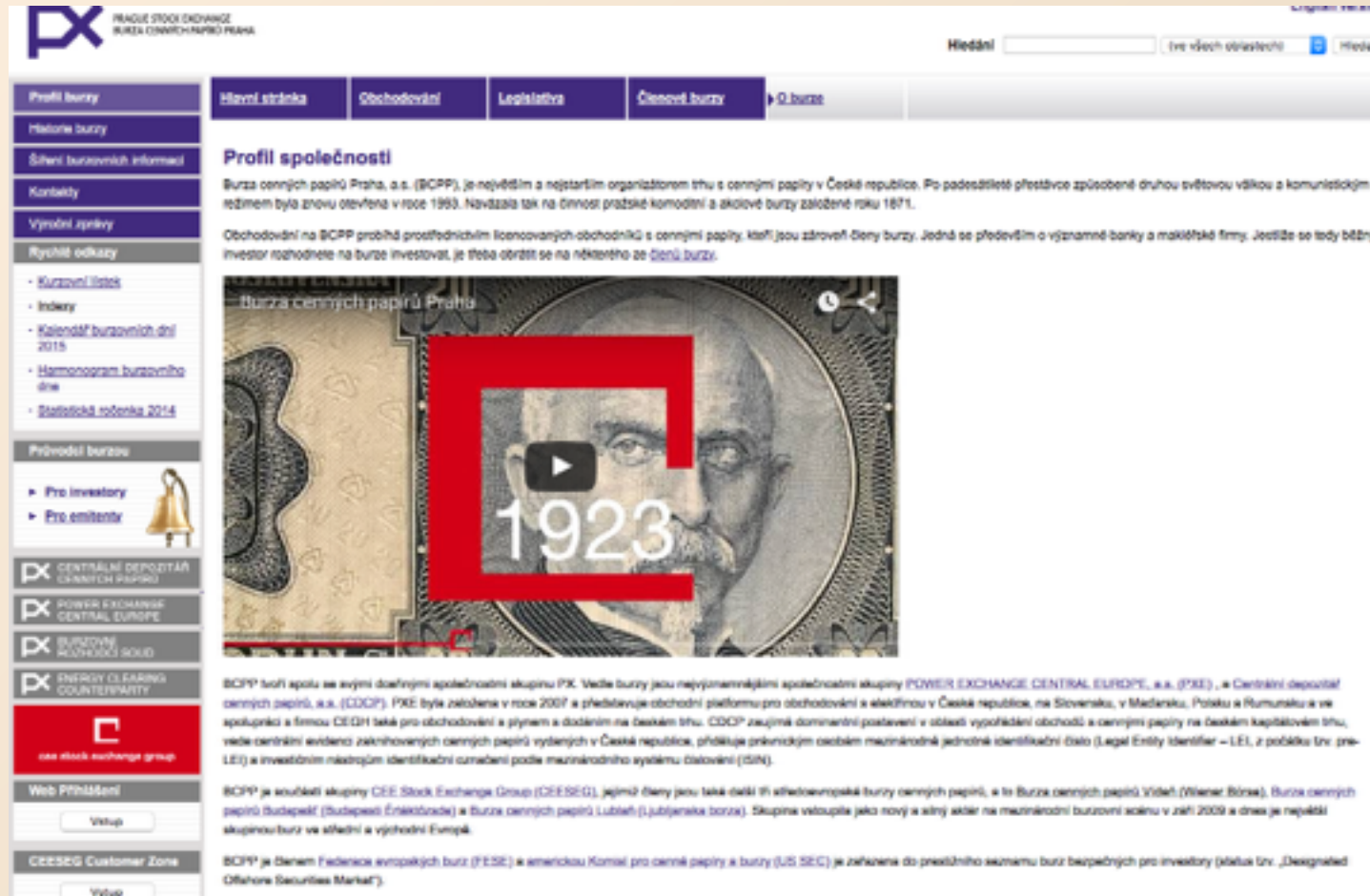
Peněžní trh

- krátkodobé, s dobou splatnosti do 1 roku
- netermínované vklady
- krátkodobé termínované vklady
- krátkodobé úvěry
- depozitní certifikáty
- směnky
- státní pokladniční poukázky

Kapitálový trh

- střednědobé (1 - 4 roky)
- dlouhodobé (nad 4 roky) termínované vklady
- dlouhodobé úvěry
- akcie
- dluhopisy: státní, bankovní, podnikové, komunální
- hypoteční zástavní list
- podílové listy

Burza cenných papírů Praha (www.pse.cz)

Profil burzy

- Historie burzy
- Šíření burzovních informací
- Kontakty
- Výroční zprávy
- Rychlé odkazy
- Kurzovní listek
- Indikry
- Kalendář burzovních dní 2015
- Harmonogram burzovního dne
- Statistická ročenka 2014

Hlavní stránka | **Obchodování** | **Legislativa** | **Činnost burzy** | **Q-burza**

Profil společnosti

Burza cenných papírů Praha, a.s. (BCPP), je největším a nejstarším organizátorem trhu s cennými papíry v České republice. Po padesátileté přestávce způsobené druhou světovou válkou a komunistickým režimem byla znovu otevřena v roce 1990. Navázala tak na činnost pražské komoditní a akciové burzy založené roku 1871.

Obchodování na BCPP probíhá prostřednictvím licencovaných obchodníků s cennými papíry, kteří jsou zároveň členy burzy. Jedná se především o významné banky a makléřské firmy. Jestliže se tedy běžný investor rozhodne na burze investovat, je třeba obrátit se na některého ze [členů burzy](#).

Burza cenných papírů Praha

1923

BCPP tvoří spolu se svými dceřnými společnostmi skupinu FX. Vedle burzy jsou nejvýznamnějšími společnostmi skupiny POWER EXCHANGE CENTRAL EUROPE, a.s. (PXE), a Centrální depozitář cenných papírů, a.s. (CDCP). PXE byla založena v roce 2007 a představuje obchodní platformu pro obchodování s elektřinou v České republice, na Slovensku, v Maďarsku, Polsku a Rumunsku a ve spolupráci s firmou CEH také pro obchodování s plynem a dodáním na českém trhu. CDCP zajišťuje dominantní postavení v oblasti vysočštění obchodů s cennými papíry na českém kapitálovém trhu, vede centrální evidenci zaknihovaných cenných papírů vydaných v České republice, přikládá právníckým osobám mezinárodní jednotné identifikační číslo (Legal Entity Identifier – LEI), zproštko tzv. pre-LEI) a investičním nástrojem identifikační označení podle mezinárodního systému číselování (ISIN).

BCPP je součástí skupiny CEE Stock Exchange Group (CESEEG), jejími členy jsou také dvěti čl. evropské burzy cenných papírů, a to Burza cenných papírů Vídeň (Wiener Börse), Burza cenných papírů Budapešť (Budapesti Értéktőzsde) a Burza cenných papírů Lublaň (Ljubljanska borza). Skupina vstoupila jako nová a silný akter na mezinárodní burzovní scéně v září 2009 a dnes je největší skupinou burz ve střední a východní Evropě.

BCPP je členem Federace evropských burz (FESE) a americkou Komisař pro cenné papíry a burzy (US SEC) je zahrnena do prestižního seznamu burz bezpečných pro investory (Global Financial Integrity Index).

Burza cenných papírů Praha

- 1871 Pražská bursa pro zboží a cenné a papíry
- po 1SV už pouze cenné papíry
- 2SV konec burzy
- 1993 obnoveno
- nejdříve minimum emisí, poté rozvoj obchodování díky kuponové privatizaci
- dnes domácí i zahraniční investice
- 2004 IPO (Zentiva)
- 2006 obchod s deriváty futures, warranty, certifikáty
- 2008 majitelem je Vídeňská burza cenných papírů

RM-systém

- původně mimoburzovní trh v ČR
- vznik spojen s kupónovou privatizací
- transformace z registračních míst pro kupónové knížky
- dnes organizátor burzovního trhu s cennými papíry
- dnes součást Finanční skupiny Fio

MASARYKOVA UNIVERZITA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ FAKULTA

Děkuji za pozornost